Sedláček

SOUMRAK HOMO ECONOMICUS

Orrell

Tomáš Sedláček | David Orrell
Rozhovor Romana Chlupatého | 65. pole

65°
POLE

SOUMRAK HOMO ECONOMICUS

edice double

Tomáš Sedláček & David Orrell

SOUMRAK HOMO ECONOMICUS

Rozhovor s Romanem Chlupatým

© Roman Chlupatý, Tomáš Sedláček, David Orrell, 2012
© 65. pole, 2012

ISBN 978-80-87506-07-3

Sedím v ranním vlaku z Londýna do Oxfordu. Je příjemný letní den, takřka symbolický pro pohodu, která přišla společně s uklidněním bouří na finančních trzích. Mám za sebou několik lehce zapomenutelných rozhovorů, v nichž jsem přesvědčován o tom, že ekonomika opět *jede*; že nás čeká ještě několik *výmolů na cestě*, ale ta cesta že směřuje vzhůru. Rebelové pak mluví *o plechovce červů, kterou jsme jen nakopli po cestě o kus dál*. Jak tvrdí, problémy se vrátí – a větší. Málokdo ze City ale pochybuje o cestě samotné.

Těším se na to, že za okamžik uslyším něco jiného. David Orrell, se kterým se mám setkat, totiž bez okolků hlásá do světa: Ekonomický mainstream stojí na pochybných základech. Zapomeňte na to, jestli nás čekají výmoly, nebo plechovka červů, a začněte mluvit o podstatě věci. Svá tvrzení dokládá analýzou užívaných modelů a matematiky. Tedy věcí, které jsou jeho denním chlebem. Tomáš Sedláček, který jede ve vlaku pádícím po paralelní koleji jen kousek za mnou, k podobným závěrům dochází přes filozofii a religionistiku.

Ve chvíli, kdy se potkáme, jsou jasné i další rozdíly. Extrovertní Tomáš mlčenlivého Davida sotva pustí ke slovu. Na nic z toho, o čem chci mluvit, ne-

přichází řeč. Vyjde to? Se začátkem nahrávání se rýsuje odpověď. Úvodní Davidův výkop je trochu váhavý a popisný. Čím déle ale mluvíme, tím více je i on ve varu. Anekdoty střídají hluboké úvahy, každá odpověď otevírá prostor pro zcela novou diskusi. Přetahujeme o hodný kus. Na konci je přesto stejně jako na začátku jasné, že otazníků je mnoho; zřejmě i nějaké přibyly. Konečně jsem ale od někoho pro změnu slyšel: král je nahý!

Ono vlastně zaznělo: král je možná nahý. Ale i to v zákopové válce ideologů vycházejících z jednoho tábora osvěžilo. Namísto věčné hádky o to, jestli současný systém potřebuje více státu, nebo více trhu, prostě někdo zpochybnil samotný systém, respektive jeho základy. Jistě, David ani Tomáš nejsou první a (snad) ani poslední, kdo něco podobného udělal. Jejich konverzace ale ukazuje na to, jak blízko k sobě mohou mít různé kritiky mainstreamu. A to i přesto, že vycházejí z tak vzdálených světů, jako je matematika a filozofie.

S jejich názory není nutné bezvýhradně souhlasit. A jsem si jistý, že po ničem podobném ani netouží. O čem by se nemělo pochybovat, je výzva, aby lidé kriticky mysleli. Což je také neskromným cílem této skromné knihy. Pokud se přitom pobavíte